

[Bjørn Elmquist]

gladere for støtte fra fonds, hvad vi har set eksempler på i de seneste dage. Der kan vi også håbe på en større udvikling.

Så er der udvekslingsordningerne, som jeg nævnte for et øjeblik siden. Jeg har fået et indtryk af, en fornemmelse af, at de er godt i vej i Ålborg og i Odense, men det er, som om man på det lidt ældre Århus universitet og det endnu ældre Københavns universitet næsten er for fin til det. Det kan jeg godt sige uden nogen form for malice, idet jeg selv kommer fra Københavns universitet. Der var måske nogle ting, man dér kunne ruske op i.

Så et par bemærkninger om det internationale samarbejde, forskermobiliteten i den henseende. Jeg synes, at jeg fornemmer hos vor gode undervisningsminister en forskrækkelighed ved at tale om mulighederne inden for EF. Der nævnes især det nordiske. Er det sprogproblemerne, der gør det svært, eller er det, fordi der stadig i visse folk sidder en skræk for, at vi ved at begive os ud i noget i EF-sammenhæng sælger os til fæle folk syd for grænsen? Det håber jeg bestemt ikke.

Så tilbage til de konkrete områder, informatikken og bioteknikken, og det skal være meget kort.

Om informatikken vil jeg blot erindre om – man kan naturligvis ikke få det hele med, heller ikke i en ministerredegørelse – EDB-sprogbehandling, oversættermaskiner, og hvad det nu er alt sammen. Der har jeg indtryk af, at Danmark er godt med, og jeg er opmærksom på, at man i et EF-dokument sågar helt har glemt Danmarks avancerede viden på området.

Med hensyn til bioteknikken er jeg enig i perspektiverne og mulighederne, men jeg vil godt henstille, at man vier det særlig opmærksomhed på 4 områder.

Der er først det etiske. Med hensyn til bioteknikken er der en masse bekymring, ikke mindst på det etiske område. Jeg er selv en af dem, der har udtrykt en række etiske bekymringer. Jeg henstiller meget stærkt, at man får lavet en sontring, en opdeling, mellem bioteknikken på det humane område, hvad menneskeceller angår, og det øvrige. Så tror jeg nok, at den etiske diskussion, vi må og skal have, vil blive kanaliseret ind i mere overskuelige baner.

Dernæst er der sikkerhedsaspekterne for den industrielle anvendelse af bioteknikken.

Der er spørgsmålet om patenteringen, hvordan man opnår rettigheder og monopoler. Og så er der endelig spørgsmålet om handelsregler, tekniske handelshindringer, hvad det nu er alt sammen, så vi kan sikre os, at vi virkelig har en mulighed for at få udbytte af den fremmelige forskning, vi har på området, f.eks. hos Novo.

Ministeren laver en sontring mellem grundforskning og målrettet forskning, og den er naturligvis meget relevant. Om den målrettede forskning hedder det, at man må kræve, at den nærmer sig målet, og at den inden for en rimelig tid når frem til rimelige resultater. Det har ført mig til at interessere mig for en del af den målrettede forskning, vi har i Danmark, nemlig socialforskningsinstituttet.

Jeg skal ikke her og nu gå voldsomt ned i detaljen, blot erindre om, at man i 1957 havde helt præcise ønsker med hensyn til, hvilket brugbart redskab socialforskningsinstituttet skulle være for de politiske beslutningstagere i landet. Jeg skal videre erindre om den kritik, der var fremsat i betænkningen af 1975. Jeg vil i dag hævde, at socialforskningsinstituttet stadig lider af en mangel på effektivitet; der er en langsommelighed med dets rapporter. Jeg er bange for, at instituttet heller ikke kan afvise anklager for politiseringen. Det bliver nu debatteret i pressen, og derfor skal jeg ikke komme yderligere ind på det her, blot hilse med tilfredshed, at socialministeren i dag har meddelt, at regeringen vil iværksætte en undersøgelse af socialforskningsinstituttets virksomhed.

Lad mig til allersidst komme med en enkelt bemærkning. Der er mange, der er bange for forskningen, fordi den vedrører en ukendt fremtid. Der er nogle, der er så bekymrede for, hvad der vil ske, at de ligefrem blevet maskinormere. Vi skal være opmærksomme på det problem, og jeg, der hører til dem, der har tillid til forskningen, vil i hvert fald kræve, at forskningen altid sikrer os, at det er os, menneskene, der styrer maskinerne og forskningen, og ikke omvendt.

Alice Faber (SF):

Vi i SF er enige i at gøre forskningsvilkårene bedre. Netop under de voldsomme ændringer, den økonomiske krise giver os, og de voldsomme ændringer, den teknologiske